

500 Kr. aarligt, kan naturligvis ikke hjælpe vor lille Industri ret meget frem.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Jeg takker det ærede Finansudvalg for den Tilslutning, det har givet det Ændringsforslag, jeg har stillet under § 27, og som inødekommer de Andragender, der have været indbragte fra Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk. Som jeg omtalte her ved Finanslovens 2den Behandling, var det mit Ønske at faa denne Sag frem saa snart som muligt; men jeg havde dog ikke tænkt mig, at de Forhandlinger, der vare nødvendige om Laanevilkaarene, kunde være tilendebragte, saa at Sagen kunde blive fremmet allerede ved denne Finanslovs 3die Behandling. Imidlertid lykkedes det at faa disse Forhandlinger endte, og jeg stillede derefter dette Forslag, idet jeg følte mig forvisset om, at dette Ting eller i det mindste dets Flertal med Tilfredshed vilde se, at man herved kom til at udstrække Adgangen til saadanne Statslaan ogsaa til Haandværkere og mindre industridrivende. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) mente, at det var saa overmaade lidt, der her blev budt Andragerne. Det er imidlertid fuldt ud, hvad Andragenderne have bedt om, og for saa vidt ville de sikkert være ganske tilfredse. Det er et Supplement til den private Virksomhed, som allerede udøves og har været udøvet i en Aarrække, og det er jo Meningen, at det Laanebeløb, der her er nævnt, i særlig Grad skal anvendes til Laan fra 500 Kr. og opad indenfor den Begrænsning, som er nævnt i det Ændringsforslaget ledsagende Bilag. Nu spørger det ærede Medlem: Hvad er det da, Staten tilbyder her? Man tilbyder at laane til 3 pCt., men er det noget, siger det ærede Medlem. Ja, man tilbyder Haandværkere og mindre industridrivende at laane paa akkurat samme Vilkaar, som naar man tilbyder andre Erhverv billige Statslaan. Det har ikke været min Mening at ville foreslaa, at der skulde indrømmes disse Erhverv anden Adgang til at opnaa Statslaan, end der er indrømmet andre Erhverv her i Landet. Men det er mit Ønske, at de maa faa Del i og lige Adgang til saadanne billige Statslaan. Hvad der her ønskes, er en forsøgsvis Udvidelse af en Laaneverksomhed, som alt har været i Gang ad privat Vej; og jeg haaber sikkert, at Rigsdagen, efterhaanden som det viser sig, at der er større Brug for Bevillinger paa dette Omraade,

ogsaa vil yde sin Medvirkning til at anvisa flere saadanne Bevillinger.

K. M. Klausen: Den højtærede Minister sagde, at hvad der tilbydes her, er fuldt ud, hvad Andragerne have ønsket. Jeg vil dertil sige, at Andragerne saa have været meget beskedne i deres Fordringer; det kan ikke nægtes, naar det Offer, Staten bringer, er, som jeg før sagde, 500 Kr., siger og skriver 500 Kr. Det er det Offer og det Gode, som Staten her bringer dem. Vi maa ikke tro, at disse stakkels 500 Kr. ville faa nogen nævneværdig Betydning til at ophjælpe de mange Tusinder smaa Haandværksmestre, som sidde haardt i det, som arbejde med deres egne Hænder uden at have Folk til Hjælp. Vi maa endelig ikke tro, at det er dette, som skal kunne frelse Industrien.

Det vilde have glædet mig, om Ministeren vilde have udtalt sig om det andet Forhold, som jeg drog frem, nemlig den Tilsidesættelse, som Byerhvervene føle og give Udtryk i denne Tid. Vi have jo hørt her i Aften, at der til den højtærede Formand er indkommet et Andragende fra de Folk, som repræsenterer Byerhvervenes Interesser, og at dette Andragende gaar ud paa, at de maatte faa den Repræsentation og den Indflydelse her paa Lovgivningsmagten, som deres Tal berettiger dem til. Jeg kunde ønske at høre den højtærede Ministers Stilling til denne Sag.

Ordføreren (Anders Nielsen): Jeg tror, at det ærede Medlem — som for øvrigt saa ofte — gør Uret i at ringeagte, hvad der her foreligger. Det er ikke blot de 500 Kr., regnede ud i Penge, det drejer sig om, men det drejer sig om at give Adgang for disse smaa Haandværkere og smaa industridrivende til at faa Laan mod Pant i deres Maskiner, Laan, som gaa op til $\frac{1}{10}$ af Maskinernes Værdi. Hvor mon de kunne gaa hen og faa Laan paa saa gode Betingelser hos private eller andre Steder end netop her? Denne Side af Sagen bør det ærede Medlem ogsaa tage med i Betragtning og ikke nøjes med blot at regne Renteforskellen ud, thi den Side, jeg her paapeger, er ganske sikkert den væsentligste i det her omhandlede Forhold.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds ønskede at blande Spørgsmaalet om Byerhvervenes Repræsentation her paa Rigsdagen ind i Spørgsmaalet om dette Laaneforslag, som her er opstillet. Jeg